

Concept
Begroting 2024
Versie 1

Zo werkt
het sociaal

De Dienst
Noardwest Fryslân

zo werkt het sociaal

Dit is een publicatie van de Dienst Sociale Zaken en
Werkgelegenheid Noardwest Fryslân

Postadres algemeen:
Postbus 4
8800 AA Franeker

Telefoonnummer algemeen:
0517-380200

Eise Eisingastraat 8
8801 KE Franeker

Voorwoord

In Noardwest Fryslân werken gemeenten van oudsher samen. Daarom is in 1999 De Dienst Noardwest Fryslân opgericht. Sindsdien is er veel veranderd. Wetten kwamen, gemeenten gingen, gebiedsteams kwamen en beleidstaken gingen.

Gemeenten wilden hun beleid weer terug

Want vanaf 2016 wilden de gemeenteraden meer sturing uitoefenen op het sociaal domein. Daarom droeg De Dienst per 1 januari 2021 de beleidstaken (inclusief beleidsmedewerkers) over naar de gemeenten. De beleidsvoorbereiding werd een taak voor het intergemeentelijke beleidsteam, besluitvorming verschoof van het bestuur van De Dienst naar de colleges van de gemeenten. Daarvoor was het nodig om de juridische vorm van De Dienst te veranderen van een openbaar lichaam naar een bedrijfsvoeringsorganisatie, als uitvoerder van gemeentelijk beleid.

In oktober 2022 is het intergemeentelijk beleidsteam in opdracht van de vier gemeentesecretarissen geëvalueerd. Wij konden daarin ook onze ervaringen delen. Die kwam hier op neer: wij ondervinden nadeel van het lostrekken van beleid en uitvoering. De afstemming over (uitvoerbaarheid van) beleidskeuzes verliep voorheen natuurlijker en minder complex, de lijntjes zijn een stuk langer geworden.

Dat heeft consequenties voor de inhoud van onze begroting

Deze veranderingen hebben consequenties voor de inhoud van onze begroting. Bij een bedrijfsvoeringsorganisatie hoort een andere inhoud van bestuurlijke P&C-producten dan bij een openbaar lichaam. Beleidsinhoud is hier niet meer op z'n plaats. Dat is nu de verantwoordelijkheid van de deelnemende gemeenten: zij moeten zorgdragen voor een helder programmaplan voor het Sociaal Domein waaruit blijkt wat ze willen bereiken, wat ze daar voor gaan doen en wat het mag kosten. Op basis daarvan kunnen wij rapporteren wat wij gaan doen met onze dienstverlening aan inwoners, gemeenten en samenwerkingspartners. Maar met verwijzing naar de evaluatie van het beleidsteam is die ambitie nu nog niet haalbaar. Dit betekent dat onze begrotingsaanpassingen op zijn vroegst bij de herziene begroting 2024 hun uitwerking vinden.

Zo gaat de begroting van De Dienst er straks uitzien

We zullen straks alleen nog strategische doelstellingen opnemen, gericht op de (wettelijke) uitvoering van de taken van de Dienst. Ook formuleren we meerjarige doelstellingen en speerpunten, en per jaar de activiteiten die bijdragen om de meerjarige doelstellingen te behalen. Tegelijkertijd vergroten we de informatiewaarde en de leesbaarheid.

Kortom: deze primitieve begroting is nog een beetje in lijn met de opzet van voorgaande jaren. Beschouw hem als een kladversie, een werkdocument. In het najaar ontvangt u een herziene begroting, zowel op inhoud als op vorm.

Gelukkig is er een ding dat wél hetzelfde blijft: we blijven samenwerken aan een goed functionerend sociaal domein. Met oog voor de kwetsbaren en aandacht voor elkaar.

Zo zorgen we er met elkaar voor dat sociale ondersteuning werkt!

Marius Jellema
Directeur

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	5
1 Begroting 2024	6
1.1 Samenwerkende partijen in het sociaal domein	6
1.2 Rol van de Dienst in het Sociaal Domein in Noardwest Fryslân	7
2 Werk, Participatie en Inkomen	9
2.1 Gemeentelijke verantwoordelijkheid vanuit de Participatiewet.....	9
2.2 Doelstellingen en acties in 2024.....	9
3 Armoedebestrijding.....	12
3.1 Gemeentelijke verantwoordelijkheid vanuit armoedebestrijding	12
3.2 Thema's, doelstellingen en acties in 2024.....	12
4 Wet maatschappelijke ondersteuning en Jeugdwet	13
4.1 Gemeentelijke verantwoordelijkheid vanuit de Wmo en de Jeugdwet	13
4.2 Thema's, doelstellingen en acties in 2024.....	13
5 Bedrijfsvoering van De Dienst.....	17
5.1 Taken Bedrijfsvoering	17
5.2 Doelstellingen en acties in 2024.....	17
6 Paragraaf Risico's 2024.....	19
6.1 Inventarisatie van de weerstandscapaciteit	19
6.2 Risico's Begroting 2024	19
7 Financiële Begroting 2024	22
7.1 Financiële programmabegroting 2024.....	23
7.2 Programmabegroting Werk, Participatie en Inkomen	26
7.3 Programmabegroting Armoedebestrijding	29
7.4 Programmabegroting Jeugdwet	31
7.5 Programmabegroting Wet maatschappelijke ondersteuning	33
7.6 Begroting Bedrijfsvoeringsorganisatie	35
7.7 Begroting EMU-saldo	38
7.8 Begroting vermogen en financieel resultaat	38
7.9 Meerjarenraming.....	39
9 Besluit tot vaststelling	41
Bijlage A Verdeelsleutel kosten Bedrijfsvoering.....	42
Bijlage B De GR De Dienst Noardwest Fryslân	43
Bijlage C Begrippenlijst	44
Bijlage D Afkortingenlijst.....	46

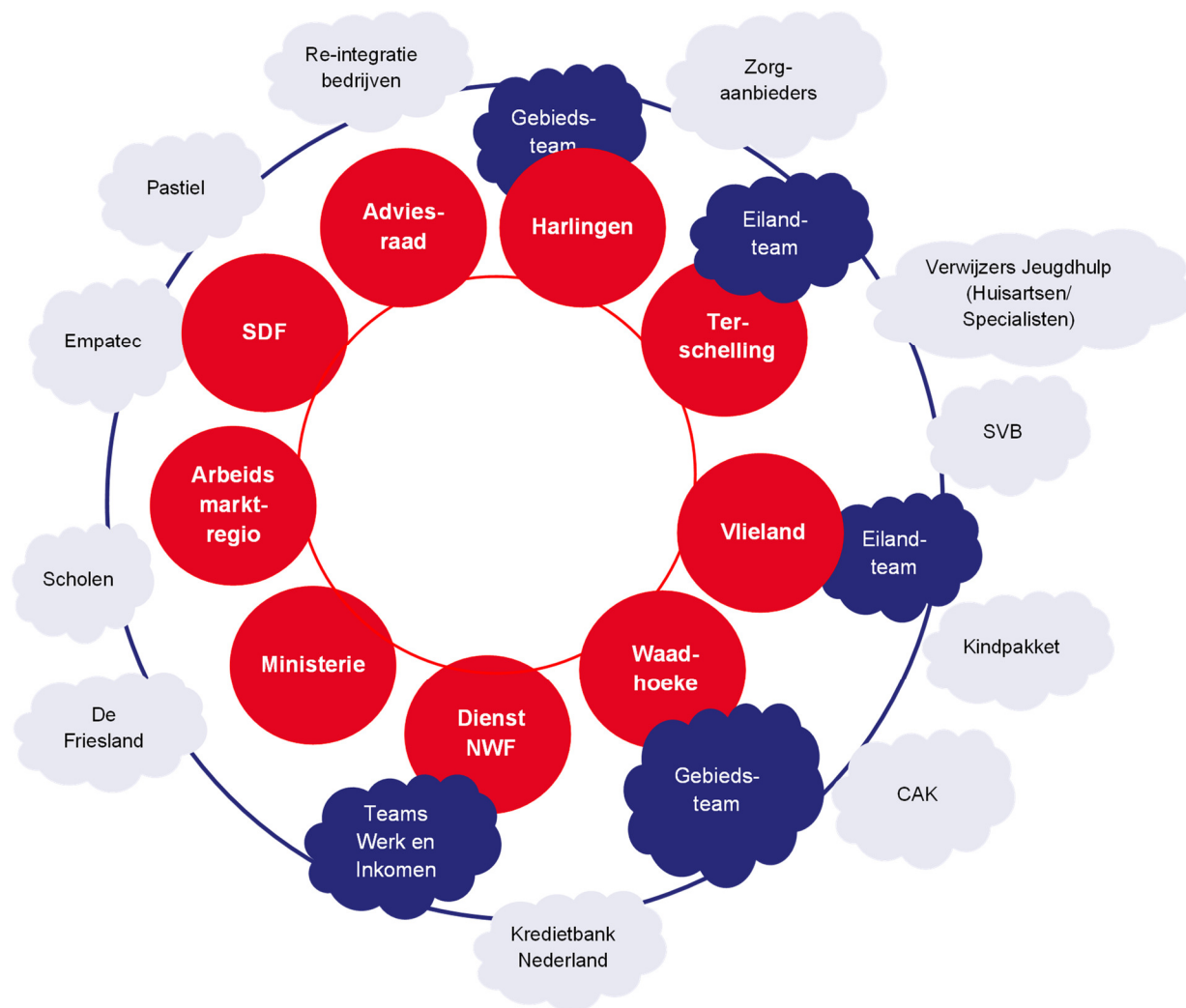
1 Begroting 2024

Voor u ligt de begroting 2024 van De Dienst Noardwest Fryslân. Hierin zijn de kosten voor de uitvoering van de Participatiewet, de kosten voor de programma's Armoedebestrijding, Wmo en Jeugdwet en de uitvoeringskosten van De Dienst opgenomen. Voor een begrippenlijst en de afkortingenlijst verwijzen wij u naar bijlage C en D.

1.1 Samenwerkende partijen in het sociaal domein

In Noardwest Fryslân zijn verschillende partijen actief om de gemeentelijke taken in het Sociaal Domein uit te voeren. Belangrijke partijen in het sociaal domein in Noardwest Fryslân:

- **Rood/roze:** partijen die invloed hebben op regelgeving en beleidskeuzes (adviserend en/of besluitvormend)
- **Blauw/grijs:** in- en externe partijen die invloed hebben op de inzet van voorzieningen en de financiële gevolgen voor de gemeenten.

1.2 Rol van de Dienst in het Sociaal Domein in Noardwest Fryslân

Voor inkomensondersteuning – de bijstandsuitkering en diverse regelingen voor armoedebestrijding – vormt De Dienst zelf de toegang tot het Sociaal Domein. Bij De Dienst vinden cliëntgesprekken, de beoordeling en de afhandeling van de aanvraag plaats. Hierbij adviseren en ondersteunen we de inwoner bij participatie of re-integratie naar werk, met ondersteuning van Pastiel, re-integratiebedrijven of welzijnsorganisaties.

Als backoffice in het proces Wmo en Jeugdwet voert de Dienst verschillende taken uit. Deze taken zijn gericht op de ondersteuning van gebiedsteams en de samenwerking in de keten.

Als bedrijfsvoeringsorganisatie versterkt de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân de gemeenten, gebiedsteams en de netwerkpartners in de keten. De Dienst ondersteunt hen bij het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen op het gebied van sociale wet- en regelgeving. In goed overleg en nauwe samenwerking stemmen we (innovatie van) automatisering, inkoop, contractbeheer, advisering en administratieve processen af. Ook verzorgt de Dienst toezicht en handhaving.

Programmaplan 2024

In het programmaplan beschrijven we onze doelstellingen en acties met
verwachte impact op de begroting 2024 van de
bedrijfsvoeringsorganisatie.

2 Werk, Participatie en Inkomen

2.1 Gemeentelijke verantwoordelijkheid vanuit de Participatiewet

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor alle inwoners die kunnen werken, maar daarbij wel (al dan niet tijdelijke) ondersteuning nodig hebben. Van gemeenten wordt verwacht dat zij deze doelgroep ondersteuning bieden, zodat zij aan de slag gaan. Waar nodig is er ondersteuning om het salaris aan te vullen (inkomensondersteuning). Uitgangspunt van de Participatiewet is de eigen verantwoordelijkheid van inwoners om in hun eigen inkomen te voorzien.

De Dienst ondersteunt de inwoners hierbij door samen met de inwoner de route naar werk en/of participatie te bepalen. De Dienst werkt hierbij samen in een netwerk met het UWV, Pastiel-Empatec, de gebieds- en eilandteams en tal van andere organisaties die hierbij kunnen ondersteunen.

2.2 Doelstellingen en acties in 2024

Thema: Samenwerking met Werkleerbedrijf Fryslân-West

Samenwerking
Werkleerbedrijf
Fryslân-West

Gemeentelijke
jaarplannen

Doelstellingen

- We geven de samenwerking met het Werkleerbedrijf Fryslân-West wat betreft de werkintake (verder) vorm.

Acties

- In 2023 is er een implementatieplan voor het Werkleerbedrijf Fryslân-West opgesteld. Dit plan verandert de werkwijze rondom de intake. Qua re-integratie van de nieuwe instroom zal het werkleerbedrijf de werkintake gaan verzorgen en voert de Dienst de regie hierop. Gedurende 2024 zullen wij de samenwerking verder borgen.
- Per gemeente wordt een jaarplan opgesteld (samenwerking Dienst, Pastiel/Werkleerbedrijf en gemeenten). De uitvoeringsorganisaties hebben integrale uitvoeringsteams die hier in nauwe samenwerking met de gemeentelijke gebieds- en eilandteams uitvoering aan geven.

Thema: Aantal uitkeringsgerechtigden

Doelstellingen

- In samenwerking met de gemeenten zullen de doelstellingen 2024 uiterlijk 1 februari 2024 worden vastgesteld.

Acties

- We werken samen met andere gemeenten in de arbeidsmarktregio Friesland aan de speerpunten uit de strategische werkagenda. Dit passen we toe op de sectoren die in Noardwest Fryslân het meest kansrijk zijn voor onze doelgroep.

Thema: Zorgvuldig en snel afhandelen van aanvragen

Doelstellingen

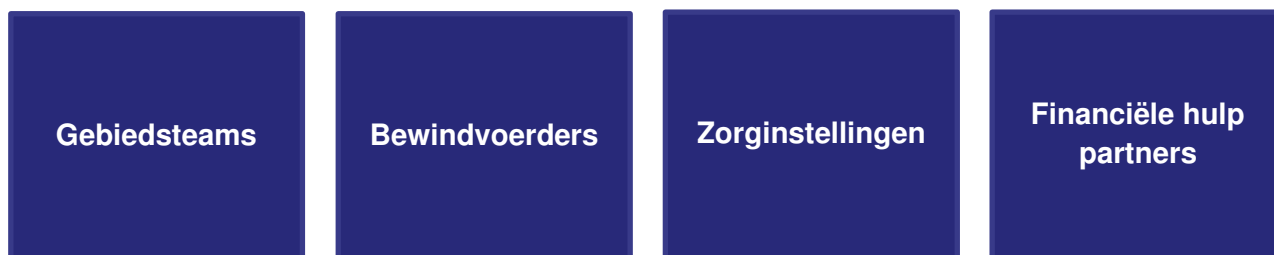
- Klantreis in kaart brengen, informatie en adviesmomenten afstemmen op wens en behoefte van de inwoner
- Signaal gestuurd en proactief werken, eenduidige en efficiënte werkwijze realiseren
- Rapportages door ontwikkelen
- Digitale dienstverlening uitbreiden

Acties

- De klantreis in kaart brengen vanaf start aanvraag bijstandsuitkering tot de eerste betaling van de uitkering. Het betreft de periode van de 1e acht weken vanaf de aanvraag bijstandsuitkering. De informatie en adviesmomenten worden afgestemd op de wens en behoefte van de inwoner.
- In de aanloop tot, tijdens en na het beëindigen van de uitkering vinden er toekomstgerichte gesprekken plaats (het 'uitstroomgesprek') tussen inwoner en consulent van de Dienst, waarin de beoogde nieuwe situatie, en de kansen maar ook bedreigingen in beeld worden gebracht. Deze toekomstgerichte gesprekken worden toegevoegd aan de bestaande dienstverlening van de Dienst. Het betekent dat inwoners worden begeleid bij- en voorbereid op een situatie waarin zekerheden wegvallen, nieuwe kansen ontstaan en dat een beëindiging van een uitkering in beginsel niet meer uitsluitend administratief plaatsvindt.

- Signaal gestuurd werken wordt verder opgepakt in 2024. Wij gaan meer gebruikmaken de mogelijkheden die het inlichtingenbureau geeft. Op deze manier kunnen wij beter en sneller werken.
- Door onze rapportages verder te ontwikkelen kunnen wij sneller en tijdiger bijsturen in de uitvoering.
- Het (door)ontwikkelen van onze digitale formulieren en het digitaal beschikbaar stellen vergroot onze dienstverlening naar de inwoners en zorgt ervoor dat we intern efficiënter gaan werken.

Thema: Samenwerking met ketenpartners

Doelstellingen

- Samenwerking met gebiedsteams borgen
- Bewindvoerders en zorginstellingen proactief informeren over ontwikkelingen en wijzigingen om zo onze cliënten optimaal te bedienen en herstelwerk achteraf te voorkomen.
- Actief samenwerken met ketenpartners.

Acties

- Afgelopen jaren is de samenwerking opgepakt en zijn er wekelijks Consulenten Inkomen aanwezig bij de gebiedsteams. Hiermee realiseren wij een integrale aanpak waardoor we onze inwoners nog beter van dienst kunnen zijn. In deze samenwerking komen wij tot nieuwe inzichten en verbeterpunten welke direct invloed hebben op de dienstverlening naar onze inwoners.
- De Sociaal Medische Indicatie (SMI) regeling evalueren met gemeente Harlingen, Vlieland en Terschelling. Advies uitbrengen inzake de inrichting van SMI en mogelijkheden voor de inwoners.
- In 2024 wordt er onderzocht of er een bewindvoerdersportaal opgezet kan worden. Het bewindvoerdersportaal vergroot de toegankelijkheid, doordat bewindvoerders voor hun klanten digitale aanvragen kunnen doen.
- Door in gesprek te blijven met zorginstellingen kunnen we de impact van indicatiewijzigingen met elkaar bespreken en eventuele hiaten in de wet vroegtijdig vinden waardoor we tijdig kunnen bijsturen.
- Zak- en kleedgeldwerkproces analyseren en effectief inrichten waarna borgen in de uitvoering. Voor het externe traject de samenwerking met de ketenpartners opzoeken om tot een optimale inrichting te komen.
- We werken actief samen en voeren waar mogelijk gezamenlijk projecten uit.

3 Armoedebestrijding

3.1 Gemeentelijke verantwoordelijkheid vanuit armoedebestrijding

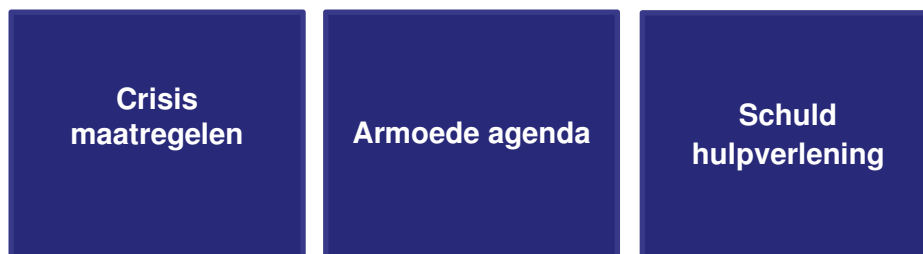

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor (tijdelijke) inkomensondersteuning. De opgave is dan ook om een (tijdelijk) financieel vangnet te bieden aan mensen die dit nodig hebben. Dit vangnet wordt geboden door een inkomen of toeslag te verstrekken wanneer iemand hier recht op heeft en waar nodig aanvullende inkomensondersteuning en/of schuldhelpverlening aan te bieden. Deze opgave richt zich vooral op maatregelen die moeten voorkomen dat mensen in financiële problemen komen.

Vanuit de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening hebben gemeenten de verantwoordelijkheid om schuldhelpverlening te bieden aan inwoners die dat nodig hebben. Vanuit deze verantwoordelijkheid zetten de Noardwest-gemeenten verschillende (financiële) regelingen in via de gebiedsteams en De Dienst. De Dienst, gebiedsteams en Kredietbank Nederland werken intensief samen op dit terrein. Daarnaast richten we ons op preventie en vroegsignalering: het voorkomen van (problematische) schulden bij inwoners, het bevorderen van hun financiële zelfredzaamheid en zo vroeg mogelijk hulp bieden bij het ontstaan van schulden.

3.2 Thema's, doelstellingen en acties in 2024

Thema: Tijdelijk financieel vangnet

Doelstellingen

- Inwoners tijdig voorzien van een inkomens en of financiële ondersteuning op crisismaatregelen.
- Samen met de gemeenten zorgdragen voor het uitvoeren en implementeren van de vastgestelde armoedeagenda.
- Verhelderen van de afspraken rondom contractbeheer, advisering en uitvoering op het gebied van Schuldhelpverlening.

Acties

- Tijdig schakelen op nieuwe ontwikkelingen, zoals leefgeld Oekraïne. Hierdoor kunnen tijdig middelen, zoals formatie, worden ingezet.
- Heldere verantwoordelijkheidsverdeling en goede proces-, en samenwerkingsafspraken maken met beleidspool en ketenpartners met betrekking tot crisis maatregelen.
- Implementeren van regelingen die ontstaan vanuit de armoede agenda.

4 Wet maatschappelijke ondersteuning en Jeugdwet

4.1 Gemeentelijke verantwoordelijkheid vanuit de Wmo en de Jeugdwet

Gemeenten hebben de wettelijke taak om ervoor te zorgen dat hun inwoners zo lang mogelijk thuis kunnen wonen en vanuit hun eigen leefomgeving mee kunnen doen aan de samenleving (Wmo). Vanuit de Jeugdwet hebben gemeenten de taak dat jeugdigen veilig en gezond kunnen opgroeien tot volwassenen die regie kunnen voeren over hun leven.

4.2 Thema's, doelstellingen en acties in 2024

De Dienst is (mede) verantwoordelijk voor een betrouwbare (juiste, tijdige en volledige) implementatie en uitvoering van het Rijks-, provinciaal en lokaal beleid. In 2024 werken wij aan verschillende thema's en projecten. Per thema zijn er bijbehorende doelstellingen en acties vastgesteld. Bij lokale projecten/thema's zijn de gemaakte beleidskeuzes van de gemeenten leidend. Provinciale projecten worden vanuit Sociaal Domein Fryslân geïnitieerd. In geval van projecten geïnitieerd vanuit het Rijk, is er minimale ruimte voor lokale beleidskeuzes.

Projecten

In 2024 werken wij aan de volgende projecten:

Wet	Project	Beleid lokaal/regionaal/Rijk	Status
Wmo	Inkoop en implementatie Begeleiding, Dagactiviteit en Kortdurend Verblijf	Lokaal NWF	Eventuele tussentijdse aanpassing(en) binnen de Uitvoeringsovereenkomst is mogelijk in samenspraak met beleid, De Dienst en aanbieders. Nieuwe inkoop of aanbesteding in afwachting van uitkomst project 'Grip op Wmo'
Wmo	Inkoop en implementatie Trapliftten	Lokaal NWF/Regionaal	Start: Q3 2023 Afronding Q4 2024
Wmo	Hulpmiddelen, (mogelijkheid met twee jaar te verlengen)	Lokaal NWF	Start Q3 2023 Afronding Q2 2024
Wmo- Jeugdwet	Implementatie PGB 2.0	Rijk	Afronding afhankelijk van de planning van de SVB.

Jeugdwet	Implementatie inkoop Specialistische Jeugdhulp en Wonen	Provinciaal (SDF)	Afronding Q1 2024
Jeugdwet	Inkoop en implementatie complementaire Jeugdhulp	Lokaal NWF	Afronding Q1 2024
Jeugdwet	Onderzoek (en mogelijke implementatie) wijziging grondslag PGB tarieven Jeugd 2024	Lokaal NWF	Afronding Q1 2024

Thema: Inkoop en implementatie

In 2024 lopen er een aantal contracten af van Wmo aanbieders en leveranciers. Hiervoor moeten nieuwe inkoopprocessen worden gestart. Voor de voorbereiding, uitvoering en implementatie wordt per inkoopproces ongeveer een jaar uitgetrokken. Verschillende afdelingen binnen De Dienst en gemeenten zijn hierbij betrokken. Ten aanzien van Jeugdhulp dienen de Specialistische Jeugdhulp en Wonen tevens opnieuw te worden ingekocht.

Wmo: Trapliften

Het contract van de huidige leverancier met diverse Friese gemeenten loopt in oktober 2024 af en kan binnen de contractvoorwaarden niet meer worden verlengd. Medio 3^e kwartaal 2023 zal vanuit contractmanagement met de overige Friese gemeenten gekeken worden op welke manier een nieuwe aanbesteding gaat plaatsvinden.

Jeugdhulp: Complementaire Jeugdhulp

Voor complementaire Jeugdhulp zijn verschillende scenario's mogelijk. Deze worden door de Beleidsmedewerkers Jeugdwet van de gemeenten verder uitgewerkt en in 2024 geïmplementeerd.

Jeugdhulp: Specialistische Jeugdhulp en wonen

In juli 2020 is er provinciaal gestart met de voorbereidingen voor de nieuwe inkoop Specialistische Jeugdhulp en Wonen voor 2022. De implementatiedatum is tot twee keer toe uitgesteld. Dit keer naar 1 januari 2024. De aanbestedingsdocumenten zijn naar aanleiding van de uitkomsten van een door zorgaanbieders aangespannen rechtszaak aangepast.

De hoofdlijnen zullen gelijk blijven, het uitgangspunt van trajectfinanciering via het PIC (Profiel Intensiteit Combinatie) systeem, resultaatsturing, hoofd- en onderaannemerschap en verantwoordelijkheidsverdeling tussen verwijzer, jeugdhulpaanbieder en gemeente (als financier) blijft gelijk. De manier van indiceren vanuit het gebiedsteam verandert, doordat er gewerkt zal gaan worden met twee percelen. Voorheen viel alles onder Specialistische Jeugdhulp. Dit betekent dat de wijze waarop de inzet van jeugdhulp administratief verwerkt moet worden, ook verandert.

Thema: Contractmanagement Sociaal Domein

Doelstellingen:

Naleving van afspraken

Contractmanagement bewaakt de naleving van de gemaakte afspraken in de Overeenkomst en bijbehorende documenten zoals deze zijn gesloten tussen de Dienst Noardwest Fryslân (namens de NWF gemeenten) en de individuele zorgaanbieder/leverancier. In nieuw af te sluiten contracten willen we samen met Beleid en Inkoop dan ook komen tot beter meetbare prestatieafspraken en hier ook samen met de leveranciers meer op sturen.

Kwaliteit

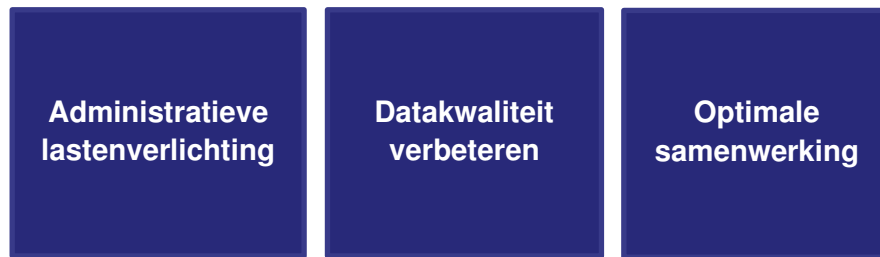
Door de onderlinge werkprocessen beter op elkaar af te stemmen willen we de kwaliteit van de informatievoorziening en de samenwerking tussen Gebiedsteams, Beleidsteam Noardwest Fryslân, zorgaanbieders en De Dienst verbeteren. Samen met zorgaanbieders en Gebiedsteams willen wij sturen op kwaliteit, resultaten en effectiviteit.

Thema: PGB 2.0

Voor het verwerken van de PGB-administratie is landelijk een nieuw systeem ontwikkeld. Dit PGB2.0-systeem verzorgt de administratieve ondersteuning van budgethouders, hun zorgverleners en de verstrekkers (gemeente, De Dienst of zorgkantoor). De eerste gemeenten hebben zich voorbereid op de implementatie. Het is nog onduidelijk op welk moment de gemeenten van Noardwest Fryslân aansluiten. Op dit moment is niet duidelijk wanneer de implementatie zal starten.

Thema: Kwaliteit van dienstverlening

Doelstellingen:

- Wij verlichten de administratieve lasten rond de aanvraag en verwerking van maatwerkvoorzieningen.
- Wij verbeteren de datakwaliteit van onze cliëntapplicatie.
- Wij optimaliseren de samenwerking met ketenpartners, het Beleidsteam Noardwest Fryslân, gebiedsteams en SDF.

Acties:

- Wij zetten in op noodzakelijke en functionele administratieve registratie van onze cliëntadministratie. Wij kijken welke processen we verder kunnen digitaliseren.
- Wij verbeteren de datakwaliteit (doorlopend) door:
 - het uniformeren van processen en instructies.
 - handige (nieuwe) functionaliteiten in de cliëntapplicatie te benutten.
 - controleprocessen te optimaliseren.
- Gezamenlijk blijven wij werken aan een optimale samenwerking door onder andere deelname in lokale, regionale en provinciale werkgroepen. Daarnaast werken we nauw samen met de Gebiedsteams en het beleidsteam.

5 Bedrijfsvoering van De Dienst

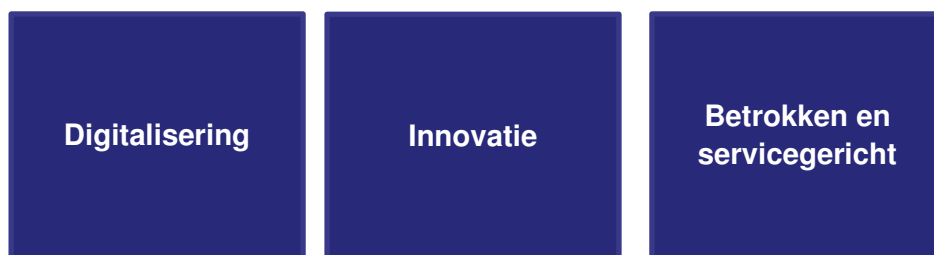

5.1 Taken Bedrijfsvoering

De afdeling Bedrijfsvoering van De Dienst houdt zich bezig met taken op het gebied van communicatie, HR, juridische zaken, contractmanagement, toezicht, facilitair en financiën. In dit hoofdstuk worden de doelen en acties voor 2024 toegelicht.

5.2 Doelstellingen en acties in 2024

In 2024 werken wij aan de volgende doelstellingen en acties:

Doelstellingen en acties

- Wij vinden het belangrijk om te innoveren. Daarom werken we actief mee aan ontwikkelingen die geïnitieerd worden vanuit het Shared Servicecentrum Leeuwarden. Een voorbeeld is de verandering rondom de Digitale werkomgeving, waaronder het samenwerken via Teams en het vormgeven, implementeren en doorontwikkelen van een Social Intranet.
- Verder zetten we in op digitalisering. Voor 2023 en 2024 brengen we organisatiebreed de processen in beeld welke door middel van digitalisering / automatisering verder gestroomlijnd kunnen worden.
- Wat betreft de actieve openbaarmaking van documenten in het kader van de Woo komt de VNG nog met invoeringsvoorstellen. Vanwege het niet operationeel zijn van het Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI) treden de bepalingen over het actief openbaar maken van documenten nog niet in werking. De opzet van PLOOI wordt nu herijkt en naar verwachting zal PLOOI in de loop van 2023 operationeel worden en bekend worden hoe op het platform aangesloten kan worden. Vervolgens wordt de volgorde bepaald waarop de informatiecategorieën actief openbaar moeten worden gemaakt.
- De toename van de complexiteit en veranderingen in het sociaal domein vragen veel van het organisatievermogen en de mentale veerkracht van medewerkers. Omdat het ziekteverzuimpercentage is opgelopen, zijn vitaliteit van de medewerker, inzetbaarheid en goed omgaan met werkdruk belangrijke speerpunten.
- Het aantrekken en behouden van kwalitatief goede medewerkers is en blijft belangrijk. In de huidige arbeidsmarkt is dit geen gemakkelijke opgave. We blijven daarom inzetten op een hoge medewerkerstevredenheid en –bevlogenheid. Dit vanuit de gedachte dat het welzijn van medewerkers een sleutelfactor is om als organisatie succesvol te zijn.
- Het verder verbeteren van de samenwerking met de gemeenten blijft een belangrijk speerpunt. Dit hangt ook samen met de aanpassing van de samenwerkingsvorm naar een bedrijfsvoeringsorganisatie en de wijziging in de beleidssamenwerking tussen de gemeente Harlingen en de gemeenten Waadhoeke, Vlieland en Terschelling. Dat vraagt om

competenties als advisering, servicegerichtheid, expertise en onderling vertrouwen. Wij investeren actief in het verder ontwikkelen hiervan.

- Wij zetten in op het verbinden van inhoud en financiën en het verder professionaliseren van inkoop- en (strategisch) contractmanagement. Verder werken we aan de doorontwikkeling van ons datacentrum.
- We geven inzicht in de data uit onze applicaties met behulp van de management-informatie applicatie Cognos.

6 Paragraaf Risico's 2024

6.1 Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- A. de weerstandscapaciteit, zijnde middelen en mogelijkheden waarover de Dienst beschikt om niet begrote kosten te dekken.
- B. alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie.

Weerstandscapaciteit in euro's per:	01-01-2025 (prognose)	01-01-2024 (prognose)	01-01-2023 (prognose)	01-01-2022 (realisatie)
<i>Exploitatie</i>				
Structurele weerstandscapaciteit	100.000	100.000	100.000	100.000
<i>Vermogen (balans)</i>				
Reserve uitvoeringslasten	654.806	654.806	654.806	654.806
Incidentele weerstandscapaciteit	654.806	654.806	654.806	654.806
Totale weerstandscapaciteit	754.806	754.806	754.806	754.806

De Dienst heeft voor de continuïteit van de bedrijfsvoering een bepaalde omvang van het weerstandsvermogen nodig om niet begrote kosten te kunnen dekken en risico's van materiële omvang op te vangen. Voor de Dienst bedraagt dit weerstandsvermogen op 1 januari 2024 volgens prognose maximaal € 754.806. Het weerstandsvermogen wordt in 2024 geheel gevormd door de reserve uitvoeringslasten van de Dienst en de post structurele weerstandscapaciteit in de begroting. Deze laatste is ter opvang van de onvoorziene uitgaven in de bedrijfsvoering. Het saldo van de reserve wordt indien nodig aangewend voor het opvangen van lasten voor herstructurering, optimaliseren, innoveren en structureren van werkprocessen.

In de Nota Verbonden Partijen wordt door gemeenten onderstreept wat het belang is van een gezonde financiële positie van verbonden partijen. De kengetallen Solvabiliteit en Liquiditeit die hiervoor worden gebruikt zijn voor de Dienst lager dan de minimale waarde die hiervoor wordt gegeven.

6.2 Risico's Begroting 2024

Het realiseren van vooruitgang, innovatie en ambitie gaat niet zonder het nemen van risico's. Vaak wordt over risico's gedacht in termen van voorkomen of elimineren. Tot elke prijs ieder risico uitsluiten is echter niet het doel van risicomangement. Evenmin kunnen risico's onvoorwaardelijk worden aanvaard. De financiële risico's met betrekking tot de begroting van de Dienst Noardwest Fryslân, waar gemeenten mee kunnen worden geconfronteerd vallen binnen de volgende domeinen:

Algemeen

Voor de sociaal domein programma's in de begroting geldt dat er sprake is van zogenaamde opneemeregelingen. Meer aanvragen dan begroot leidt dan tot overschrijding van de kosten.

Wmo

De AMvB stelt dat voor Wmo-voorzieningen een reëel tarief moet worden gesteld (goede verhouding tussen tarief en kwaliteit). Door deze AMvB hebben wijzigingen in bijvoorbeeld de CAO Verpleeg- & Verzorgingshuizen & Thuiszorg (VVT) mogelijk een rechtstreeks effect op de tarieven Huishoudelijke Hulp en Begeleiding van gemeenten.

Jeugd

Specialistische Jeugdhulp

Vanaf 1 januari 2018 is in Friesland voor jeugdhulp een vorm van resultaatbekostiging van kracht. De ervaringen van de afgelopen jaren laten zien dat deze inkoopstelsel belangrijke financiële issues met zich meebrengt aangaande het verkrijgen van grip op de totale kosten.

In 2020 is gestart met de voorbereidingen voor de nieuwe inkoop Specialistische Jeugdhulp. Het doel van de nieuwe inkoop is om de 'weeffouten' in de oude stelsel zoveel mogelijk te herstellen. De implementatiedatum voor de percelen Specialistische Jeugdhulp en Wonen is wederom een jaar opgeschoven naar 1 januari 2024. Dit betekent dat er nog een periode onder de oude stelsel zal worden gewerkt. Sociaal Domein Fryslân, De Dienst Noardwest Fryslân en de gemeenten hebben een belangrijke gezamenlijke taak om de overbruggingsperiode de juiste maatregelen te blijven treffen om de risico's zoveel mogelijk te beperken. De financiële effecten van de nieuwe inkoop 2024 zijn niet bekend en brengen daarom risico's met zich mee.

Hoogspecialistische jeugdhulp

Per 1 mei 2020 wordt in Friesland middels lumpsumbekostiging Hoogspecialistische Jeugdhulp (HSJH) ingekocht bij 5 aanbieders. Er is besloten het contract HSJH per 1 januari 2023 opnieuw te verlengen. Dit betekent dat er nog een jaar onder de oude stelsel zal worden gewerkt met navenante kosten en verdeelstelsel. De financiële effecten van de nieuwe inkoop 2024 zijn niet bekend en brengen daarom risico's met zich mee.

Bedrijfsvoering

De werkzaamheden binnen het Sociaal Domein zijn erop gericht om adequate zorg/voorzieningen te bieden aan de inwoners. Daarbij kunnen dingen misgaan, met mogelijke reputatieschade tot gevolg. Door het goed organiseren van het risicobeheer en een goed HR beleid zet De Dienst in op het enerzijds goed bedienen van cliënten en anderzijds het voeren van een passend risicomanagement. Daarbij rekening houdend met de actuele maatschappelijke ontwikkelingen met betrekking tot bijvoorbeeld de krappe arbeidsmarkt, privacywetgeving, toenemende transparantie door het gebruik van social media etc. en de mogelijke gevolgen daarvan.

Financiële begroting 2024

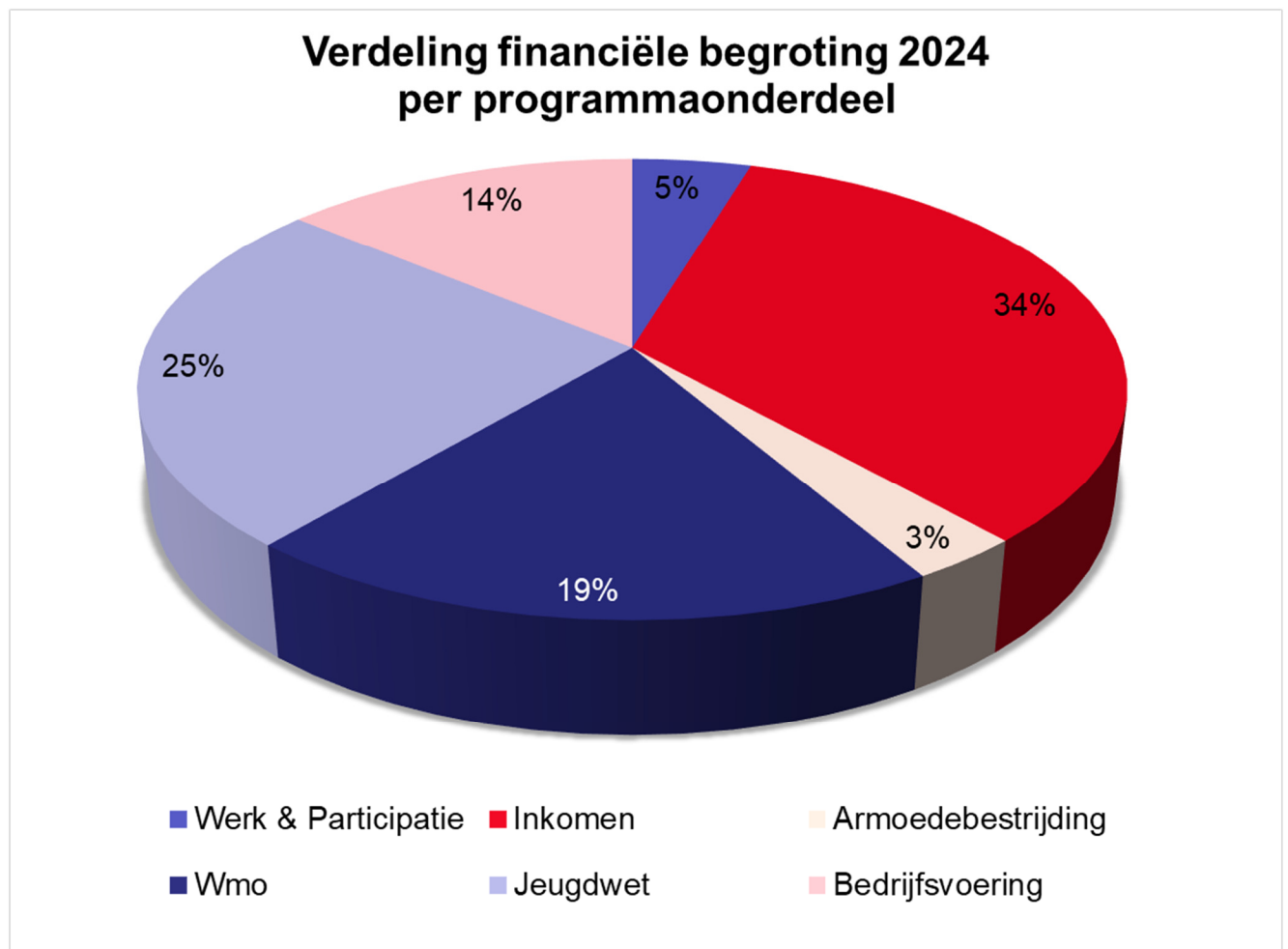
In de Financiële begroting 2024 gaan we in op financiële doelstellingen, financiële samenvattingen en financiële uitgangspunten van de bedrijfsvoeringsorganisatie.

7 Financiële Begroting 2024

De financiële begroting van de Dienst vormt een onderdeel van de totale financiële begroting Sociaal Domein voor de gemeenten Harlingen, Terschelling, Vlieland en Waadhoeke. De Dienst voert gemeentelijke taken uit binnen het kader van de Participatiewet, de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) en de Jeugdwet.

In dit hoofdstuk gaan we in op de begroting van de Bedrijfsvoeringsorganisatie, de totale begrote staat van basten en lasten en de begroting EMU-saldo, vermogen en het financieel resultaat. We sluiten af met een meerjarenraming.

In de financiële begroting wordt gerefereerd naar de cijfers 2021. De lasten 2021 van Armoedebestrijding (deel), Wmo en Jeugdwet vielen formeel in de rekening van de gemeenten zelf. De cijfers zijn echter ten bate van vergelijk opgenomen.

7.1 Financiële programmabegroting 2024

	Begroting 2024	Begroting na wijziging 2023	Voorlopige cijfers 2022	Jaar 2021
Lasten in euro's				
Werk, Participatie en Inkomen	31.442.981	28.722.184	25.517.010	29.217.838
Armoedebestrijding	2.633.040	7.956.039	8.625.585	2.948.949
Wmo	16.252.363	16.844.604	15.031.166	15.801.401
Jeugdwet	19.981.000	19.554.336	19.586.028	18.211.362
Bedrijfsvoering	12.052.492	11.228.336	10.389.771	9.892.378
Totaal lasten	82.361.877	84.305.499	79.149.560	76.071.928
Baten in euro's				
Werk, Participatie en Inkomen	657.111	585.079	622.751	1.493.955
Armoedebestrijding	135.400	103.316	166.007	173.855
Wmo	612.873	607.856	608.900	649.117
Jeugdwet	-	-	-	5.155
Bedrijfsvoering	953.699	889.476	993.196	911.207
Totaal baten	2.359.083	2.185.726	2.390.855	3.233.289
Resultaat	-80.002.794	-82.119.773	-76.758.706	-72.838.639
Dekking in euro's				
Gemeentelijke bijdragen				
Werk, Participatie en Inkomen	30.785.870	28.137.105	24.894.259	27.723.884
Armoedebestrijding	2.497.640	7.852.723	8.459.578	2.775.094
Wmo	15.639.490	16.236.748	14.422.266	15.152.284
Jeugdwet	19.981.000	19.554.336	19.586.028	18.206.206
Bedrijfsvoering	11.098.793	10.338.860	9.396.575	8.981.171
Totaal gemeentelijke bijdragen	80.002.794	82.119.773	76.758.706	72.838.639
Netto resultaat	-	-	-	-

Formeel voor rekening van gemeenten (i.v.m. wijziging BVO)	Begroting 2024	Begroting na wijziging 2023	Voorlopige cijfers 2022	Jaar 2021
Gemeentelijk deel in euro's				
Werk, Participatie en Inkomen	-	-	-	-
Armoedebestrijding	-	-	-	573.673
Wmo	-	-	-	15.152.284
Jeugdwet	-	-	-	18.206.206
Totaal gemeentelijk deel	-	-	-	33.932.164

Incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten	Begroting 2024	Begroting na wijziging 2023	Voorlopige cijfers 2022	Jaar 2021
Baten en lasten in euro's (per saldo lasten)				
Werk, Participatie en Inkomen	223.453	653.122	422.913	2.719.287
Armoedebestrijding	-	5.206.500	6.160.800	229.248
Wmo	-	-	31.200	141.059
Jeugdwet	-	-	51.248	27.675
Bedrijfsvoering	100.000	100.000	-	-60.700
Resultaat	323.453	5.959.622	6.666.162	3.056.570
Dekking in euro's				
Gemeentelijke bijdragen incidenteel				
Werk, Participatie en Inkomen	223.453	653.122	422.913	2.719.287
Armoedebestrijding	-	5.206.500	6.160.800	229.248
Wmo	-	-	31.200	141.059
Jeugdwet	-	-	51.248	27.675
Bedrijfsvoering	100.000	100.000	-	-60.700
Totaal gemeentelijke bijdragen incidenteel	323.453	5.959.622	6.666.162	3.056.570
Netto resultaat	-	-	-	-

De incidentele baten en lasten per programma zijn als volgt te beschrijven:

- Werk, Participatie en Inkomen: betreft (debiteurenbeheer) TOZO en betreft uitgaven in het kader van de regeling opvang ontheemden Oekraïne (tot 4 maart 2024)
- Armoedebestrijding: betreft uitgaven in het kader van de energietoeslag
- Wmo en Jeugdwet: betreft uitgaven in het kader van corona-compensatieregelingen
- Bedrijfsvoering: betreft structurele weerstandscapaciteit

Overzicht gemeentelijke bijdragen

Gemeentelijke bijdragen Harlingen	Begroting 2024	Begroting na wijziging 2023	Afwijking (a-b)	Afwijking (c/b) in %	Voorlopige cijfers 2022	Jaar 2021
	a.	b.	c.			
Inkomen	8.568.514	7.734.950	833.564	11%	7.471.115	8.537.285
Werk en Participatie	1.165.865	1.251.294	-85.429	-7%	826.975	875.519
Armoedebestrijding	809.387	2.523.088	-1.713.701	-68%	2.610.057	851.196
Wmo	4.301.757	4.446.098	-144.341	-3%	3.908.955	4.000.663
Jeugdwet	5.200.000	5.200.000	0	0%	4.558.399	5.140.703
Bedrijfsvoering	3.010.496	2.845.672	164.824	6%	2.644.756	2.482.438
Totaal gemeentelijke bijdragen	23.056.019	24.001.101	-945.082	-4%	22.020.258	21.887.804

Gemeentelijke bijdragen Terschelling	Begroting 2024	Begroting na wijziging 2023	Afwijking (a-b)	Afwijking (c/b) in %	Voorlopige cijfers 2022	Jaar 2021
	a.	b.	c.			
Inkomen	401.664	419.955	-18.291	-4%	333.297	821.387
Werk en Participatie	23.678	19.168	4.510	24%	21.490	10.811
Armoedebestrijding	52.672	220.949	-168.277	-76%	352.350	81.709
Wmo	851.846	826.035	25.811	3%	690.786	736.476
Jeugdwet	1.123.000	1.309.307	-186.307	-14%	970.929	1.079.460
Bedrijfsvoering	499.403	480.298	19.105	4%	422.940	425.998
Totaal gemeentelijke bijdragen	2.952.262	3.275.711	-323.449	-10%	2.791.792	3.155.841

Gemeentelijke bijdragen Vlieland	Begroting 2024	Begroting na wijziging 2023	Afwijking (a-b)	Afwijking (c/b) in %	Voorlopige cijfers 2022	Jaar 2021
	a.	b.	c.			
Inkomen	93.168	81.717	11.451	14%	87.957	42.421
Werk en Participatie	4.072	4.329	-257	-6%	2.693	3.015
Armoedebestrijding	20.773	64.614	-43.841	-68%	76.312	11.707
Wmo	172.567	174.653	-2.086	-1%	138.577	150.939
Jeugdwet	103.000	125.216	-22.216	-18%	82.735	178.396
Bedrijfsvoering	127.314	106.326	20.988	20%	111.794	99.922
Totaal gemeentelijke bijdragen	520.895	556.855	-35.961	-6%	500.068	486.399

Gemeentelijke bijdragen Waadhoeke	Begroting 2024	Begroting na wijziging 2023	Afwijking (a-b)	Afwijking (c/b) in %	Voorlopige cijfers 2022	Jaar 2021
	a.	b.	c.			
Inkomen	18.029.868	15.834.428	2.195.440	14%	14.641.887	15.737.367
Werk en Participatie	2.499.040	2.791.264	-292.224	-10%	1.508.844	1.696.078
Armoedebestrijding	1.614.808	5.044.073	-3.429.265	-68%	5.420.859	1.830.482
Wmo	10.313.320	10.789.963	-476.643	-4%	9.683.948	10.264.205
Jeugdwet	13.555.000	12.919.813	635.187	5%	13.973.965	11.807.648
Bedrijfsvoering	7.461.580	6.906.564	555.016	8%	6.217.085	5.972.812
Totaal gemeentelijke bijdragen	53.473.618	54.286.105	-812.488	-1%	51.446.588	47.308.593

Gemeentelijke bijdragen totaal NWF	Begroting 2024	Begroting na wijziging 2023	Afwijking (a-b)	Afwijking (c/b) in %	Voorlopige cijfers 2022	Jaar 2021
	a.	b.	c.			
Inkomen	27.093.215	24.071.050	3.022.164	13%	22.534.256	25.138.460
Werk en Participatie	3.692.655	4.066.055	-373.400	-9%	2.360.003	2.585.423
Armoedebestrijding	2.497.640	7.852.724	-5.355.084	-68%	8.459.578	2.775.094
Wmo	15.639.490	16.236.748	-597.258	-4%	14.422.266	15.152.284
Jeugdwet	19.981.000	19.554.336	426.664	2%	19.586.028	18.206.206
Bedrijfsvoering	11.098.793	10.338.860	759.934	7%	9.396.575	8.981.170
Totaal gemeentelijke bijdragen	80.002.794	82.119.773	-2.116.980	-3%	76.758.706	72.838.638

7.2 Programmabegroting Werk, Participatie en Inkomen

Noardwest Fryslân - Programma Werk, Participatie en Inkomen		Begroting 2024	Begroting na wijziging 2023	Voorlopige cijfers 2022	Jaar 2021
Taakveld					
Lasten in euro's					
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	845.526	1.120.989	154.464	-
6.3	Inkomensregelingen	27.750.326	24.656.129	23.155.797	26.632.074
6.4	WSW en beschut werken (Begeleide participatie)	989.977	980.364	589.085	704.037
6.5	Arbeidsparticipatie	1.857.152	1.964.702	1.617.664	1.881.728
Totale lasten Werk, Participatie en Inkomen		31.442.981	28.722.184	25.517.010	29.217.838
Baten in euro's					
6.3	Inkomensregelingen	657.111	585.079	621.540	1.493.614
6.5	Arbeidsparticipatie	-	-	1.211	341
Totale baten Werk, Participatie en Inkomen		657.111	585.079	622.751	1.493.955
Dekking in euro's					
	Gemeentelijke bijdragen structureel	30.562.417	27.483.983	24.471.345	25.004.597
	Gemeentelijke bijdragen incidenteel	223.453	653.122	422.913	2.719.287
Gemeentelijke bijdragen		30.785.870	28.137.105	24.894.259	27.723.884

Financiële uitgangspunten en opmerkingen

- Algemeen uitgangspunt voor de begroting is de septembercirculaire Gemeentefonds 2022 (www.rijksoverheid.nl).
- De gemiddelde uitkeringen zijn voor 2024 geïndexeerd met 4,8% (conform gemiddelde OVA/PPC index van 2023) ten opzichte van de gemiddelde uitkering over het jaar 2023. Omdat het minimumloon op 1 januari 2023 10,15% omhoog gaat, is hier in de doorrekening van de begroting 2024 ook rekening mee gehouden. In de meerjarenraming zijn de gemiddelde uitkeringen, conform de CPI zoals opgenomen in de septembercirculaire gemeentefonds 2022, met de volgende percentages geïndexeerd:
 - 2025: 2,5%
 - 2026: 2,0%
 - 2027: 2,0%
- Voor het bepalen van het gemiddeld aantal cliënten voor (reguliere) loonkostensubsidie is uitgegaan van de in de septembercirculaire 2022 gehanteerde groeifactor. Het gemiddeld aantal cliënten voor *loonkostensubsidie* Beschut Werken is gebaseerd op de landelijk vastgestelde taakstelling per gemeente. Daarbij is rekening gehouden met het besluit van zowel de gemeenten Waadhoeke als Harlingen om de wachtlijst voor Beschut Werken ineens in te lopen.
- Het gemiddeld aantal cliënten voor *begeleiding Beschut Werken* is gebaseerd op de landelijk vastgestelde taakstelling per gemeente. Daarbij is rekening gehouden met het besluit van zowel de gemeenten Waadhoeke als Harlingen om de wachtlijst voor Beschut Werken ineens in te lopen.

- Voor de begroting 2024 is alvast rekening gehouden met de afspraken zoals opgenomen in de conceptsamenwerkingsovereenkomst met Pastiel.
- Op verzoek van de gemeente is bij de gemeente Harlingen € 30.000 opgenomen voor lokale participatie-initiatieven.
- Voor 2024 is ervan uitgegaan dat de regeling opvang ontheemden Oekraïne (ROO) afloopt op 4 maart 2024. In de meerjarenraming zijn de uitgaven in het kader van deze regeling niet meegenomen

Voor een toelichting op de taakvelden wordt verwezen naar de begrippenlijst in bijlage C.

Aantallen en gemiddeld uitkeringsbedrag Werk, Participatie en Inkomen .

	Begroting 2024	Begroting na wijziging 2023	Voorlopige cijfers 2022	Jaar 2021
Werk en Participatie				
Aantal re-integratiecliënten				
Gemiddeld aantal re-integratiecliënten	1.885	1.856	1.885	1.827
Unieke aantal re-integratiecliënten	2.001	-	2.001	2.130
Aantal cliënten Inburgering				
Totale instroom	106	152	26	0
Inkomen				
Uitkeringen Participatiewet < 65 jaar				
Gemiddeld aantal cliënten	1.418	1.380	1.373	1.440
Aantal unieke cliënten	1.763		1.704	
Uitkeringen IOAW				
Gemiddeld aantal cliënten	91	91	87	102
Aantal unieke cliënten	108		102	
Uitkeringen IOAZ				
Gemiddeld aantal cliënten	10	7	10	11
Aantal unieke cliënten	11		11	
Uitkeringen Bbz starters				
Aantal unieke cliënten	10	6	10	5
Uitkeringen Bbz gevestigden				
Aantal unieke cliënten	11	3	11	2
Gemiddeld uitkeringsbedrag Part.wet < 65 jr	16492	15.028	14.317	14.377
Gemiddeld uitkeringsbedrag IOAW	17604	16.087	15.270	15.299
Gemiddeld uitkeringsbedrag IOAZ	16238	19.223	20122	16.301

Uitgangspunten en opmerkingen

- De cliëntaantallen zoals opgenomen in de voorlopige cijfers over het jaar 2022 vormden het uitgangspunt bij het opstellen van de begroting.
- De indexatie op de bestanden Participatiewet Basis en IOAW is 3,2% voor 2024. In de meerjarenraming zijn voor 2025-2027 de volgende percentages gehanteerd, dit conform de septembercirculaire gemeentefonds 2022:
 - 2025: 1,8%
 - 2026: 2,4%

- 2027: 2,3%
- De gemiddelde aantallen inburgering zijn gebaseerd op de taakstelling inburgering voor 2023 met een toegepaste indexatie voor 2024-2027.

Beleidsindicatoren Werk, Participatie en Inkomen

Beleidsindicator	Eenheid	Begroting 2024	Begroting na wijziging 2023	Voorlopige cijfers 2022	Jaar 2021
27. Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	275	215	265	231
28. Lopende re-integratie voorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	476	300	476	320

De presentatie van de aantallen zijn gebaseerd op het aantal unieke cliënten in de betreffende regeling in het verslagjaar.

7.3 Programmabegroting Armoedebestrijding

Noardwest Fryslân - Programma Armoedebestrijding		Begroting 2024	Begroting na wijziging 2023	Prognose 2022	Jaar 2021
Taakveld					
Lasten in euro's					
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	71.124	49.277	64.758	51.571
6.3	Inkomensregelingen	2.561.917	7.906.762	8.560.827	2.897.378
Totale lasten Armoedebestrijding		2.633.040	7.956.039	8.625.585	2.948.949
Baten in euro's					
6.3	Inkomensregelingen	135.400	103.316	166.007	173.855
Totale baten Armoedebestrijding		135.400	103.316	166.007	173.855
Dekking in euro's					
	Gemeentelijke bijdragen structureel	2.497.640	2.646.223	2.298.778	2.545.845
	Gemeentelijke bijdragen incidenteel	-	5.206.500	6.160.800	229.248
Gemeentelijke bijdragen		2.497.640	7.852.723	8.459.578	2.775.094

Financiële uitgangspunten en opmerkingen

- Voor de begroting en meerjarenraming is rekening gehouden met een CPI van 4,8% voor 2024 (conform gemiddelde OVA/PPC index van 2023). In de meerjarenraming zijn de gemiddelde uitkeringen, conform de CPI zoals opgenomen in de septembercirculaire gemeentefonds 2022, met de volgende percentages geïndexeerd:
 - 2025: 2,5%
 - 2026: 2,0%
 - 2027: 2,0%
- De Compensatie Eigen Risico (CER) is gemaximaliseerd op het bedrag van €100,-. Hierop is geen indexatie toegepast.

Voor een toelichting op de taakvelden wordt verwezen naar de begrippenlijst in bijlage C.

Aantallen Armoedebestrijding

	Begroting 2024	Begroting na wijziging 2023	Voorlopige cijfers 2022	Jaar 2021
Aantal cliënten				
AV Frieso uitkeringsgerechtigden	605	633	605	722
AV Frieso niet-uitkeringsgerechtigden	1.581	1.622	1.581	1.483
Bijzondere bijstand bewindvoering	477	447	477	462
Aantal toegekende aanvragen				
Bijzondere bijstand vergunninghouders	37	44	37	41
Bijzondere bijstand energietoeslag	-	4005	4.735	-
Bijzondere bijstand overig	211	275	211	336
Compensatieregeling Eigen Risico	409	487	409	430
Individuele Studietoeslag	15	11	15	9
Individuele Inkomenstoelag	787	841	787	792

Uitgangspunten en opmerkingen

- De raming is qua aantallen en uitkeringen gebaseerd op de voorlopige cijfers over het jaar 2022.
- De individuele studietoeslag is een inkomensregeling geworden en valt daardoor niet meer onder het programma Armoedebestrijding. De Studietoeslag zal daarom voor de begroting 2024 nog worden opgenomen in de meerjarenraming 2024-2027 in het programma Inkomen.
- In januari is het conceptwetsvoorstel energietoeslag 2023 gepubliceerd. De verwachte invoering van de wet is juni 2023. Voor 2023 zijn met de koopkrachtmaatregelen en het prijsplafond voor energie maatregelen genomen om mensen te compenseren. Dit zijn incidentele middelen en het is nog niet duidelijk wat er vanaf 2024 gaat gebeuren. Daarom zijn er voor 2024 geen uitgaven in het kader van de regeling Energietoeslag geraamd.

7.4 Programmabegroting Jeugdwet

Noardwest Fryslân - Programma Jeugdwet		Begroting 2024	Begroting na wijziging 2023	Voorlopige cijfers 2022	Jaar 2021
Taakveld					
Lasten in euro's					
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig	11.876.701	11.421.519	11.111.289	11.267.102
6.73a	Pleegzorg	1.501.046	1.562.085	1.438.935	1.402.189
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	3.694.100	3.768.024	4.229.832	3.495.834
6.74a	Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	287.306	292.102	272.039	293.079
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	561.478	544.606	476.929	547.690
6.74c	Gesloten plaatsing	2.060	1.966	1.648	1.205
6.82a	Jeugdbescherming	1.854.331	1.769.400	1.903.402	1.084.921
6.82b	Jeugdreclassering	203.976	194.634	151.954	119.341
Totale lasten Jeugdwet		19.981.000	19.554.336	19.586.028	18.211.362
Baten in euro's					
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig	-	-	-	5.155
Totale baten Jeugdwet		-	-	-	5.155
Dekking in euro's					
	Gemeentelijke bijdragen structureel	19.981.000	19.554.336	19.534.780	18.178.531
	Gemeentelijke bijdragen incidenteel	-	-	51.248	27.675
Gemeentelijke bijdragen		19.981.000	19.554.336	19.586.028	18.206.206

Financiële uitgangspunten en opmerkingen

- De herziene inkoop voor Specialistische Jeugdhulp en Wonen welke per 2023 zou ingaan is wederom een jaar uitgesteld naar 1 januari 2024. Daarom:
 - zijn aantallen (going concern) geraamd op basis van trends in de bestandsontwikkeling.
 - zijn gemiddelde budgetten per cliënt t.o.v. de Begroting na wijziging 2023 geïndexeerd met de gemiddelde OVA/PPC index van 2023 ad 4,8%.
 - is er geen rekening gehouden met de veranderingen t.a.v. de inzet van complementaire/ondersteunende jeugdhulp aangezien hierop nog geen beleid is vastgesteld.
- Voor het lumpsum-contract Hoogspecialistische Jeugdhulp betreft 2023 wederom een overgangsjaar. Hoe de inkoop er per 2024 uit zal zien is nog onduidelijk. De Begroting 2024 is gebaseerd op de vastgestelde lumpsum 2023. Het gemeentelijk aandeel in de kosten voor de dienstverlening is ingeschat. Voor Terschelling is er in 2023 sprake van één toewijzing voor HSJH. Voor 2024 hebben wij deze t/m februari 2023 begroot.
- De begrote lasten van Sociaal Domein Fryslân zijn opgenomen o.b.v. de Begroting 2023 van SDF.
- De begrote lasten m.b.t. de Gecertificeerde Instellingen zijn opgenomen op basis van de afspraken 2023.

- In de Begroting 2024 en de meerjarenraming 2025-2027 is voor de gemeente Harlingen rekening gehouden met een gemeentelijke bijstelling (taakstelling € 48.000 i.h.k.v. POH-Jeugd).

Voor een toelichting op de taakvelden wordt verwezen naar de begrippenlijst in bijlage C.

Aantallen Jeugdwet

Noardwest Fryslân - Programma Jeugdwet		Begroting 2024	Begroting na wijziging 2023	Voorlopige cijfers 2022	Jaar 2021
Taakveld					
Aantallen cliënten Jeugdwet per jaar					
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig				
	Regionale Inkoop	1.676	1.657	1.630	1.659
	Lokale Inkoop	46	48	51	52
6.73a	Pleegzorg				
	Pleegzorg	121	126	104	121
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig				
	Hoogspecialistische Jeugdhulp	10	10	10	11
	Verblijf	136	139	132	140
6.74a	Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf				
	Dyslexie	154	157	149	155
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf				
	Landelijke Inkoop	7	7	3	6
	Crisis	36	36	39	36
6.82a	Jeugdbescherming				
	Jeugdbescherming	189	189	188	-
6.82b	Jeugdreclassering				
	Jeugdreclassering	25	25	29	-

Beleidsindicator Jeugdwet

Beleidsindicator	Eenheid	Begroting 2024	Begroting na wijziging 2023	Voorlopige cijfers 2022	Jaar 2021
29. Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	14%	13%	14%	13%
30. Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	2%	2%	2%	
31. Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	0,3%	0,3%	0,3%	

7.5 Programmabegroting Wet maatschappelijke ondersteuning

Noardwest Fryslân - Programma Wmo		Begroting 2024	Begroting na wijziging 2023	Voorlopige cijfers 2022	Jaar 2021
Taakveld					
Lasten in euro's					
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-	-	-	-
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	84.500	93.000	66.100	70.641
6.6	Maatwerkvoorzieningen	3.196.484	3.363.968	2.465.900	2.573.806
6.71a	Huishoudelijke hulp	7.329.052	6.942.879	6.572.522	6.207.408
6.71b	Begeleiding	3.664.711	4.138.870	3.861.844	4.513.443
6.71c	Dagbesteding	1.977.616	2.305.886	2.033.600	2.295.045
6.71d	Overige maatwerkarrangementen	-	-	31.200	141.059
6.81a	Beschermd wonen	-	-	-	-
Totale lasten Wmo		16.252.363	16.844.604	15.031.166	15.801.401
Baten in euro's					
6.6	Maatwerkvoorzieningen	74.337	74.564	72.700	48.610
6.71a	Huishoudelijke hulp	538.536	533.292	530.400	562.950
6.71d	Overige maatwerkarrangementen	-	-	5.800	37.556
Totale baten Wmo		612.873	607.856	608.900	649.117
Dekking in euro's					
	Gemeentelijke bijdrage structureel	15.639.490	16.236.748	14.391.066	15.011.225
	Gemeentelijke bijdrage incidenteel	-	-	31.200	141.059
Gemeentelijke bijdragen		15.639.490	16.236.748	14.422.266	15.152.284

Financiële uitgangspunten en opmerkingen

- Voor de begroting 2024 is rekening gehouden met een CPI van 4,8% (conform gemiddelde OVA/PPC index van 2023).
- De tarieven 2024 van de Maatwerkvoorzieningen huishoudelijke hulp, begeleiding en dagactiviteiten zijn geïndexeerd met 4,8%.
- De tarieven 2024 collectief vervoer zijn geïndexeerd met 4,8%. Indexatie vindt normaliter plaats o.b.v. de NEA index. De NEA index 2024 was bij het opstellen van de begroting 2024 nog niet gepubliceerd.
- De rolstoelvoorzieningen en vervoersvoorzieningen is bovengenoemde CPI indexatie aangehouden voor de begroting 2024.
- Het aantal cliënten voor inning eigen bijdragen CAK is op basis van de CAK-rapportage december 2022 geactualiseerd. De hoogte van de eigen bijdrage is niet gewijzigd.
- De financiën Wmo maakten in jaar 2021 deel uit van de gemeentelijke begroting. De cijfers zijn in bovenstaand overzicht opgenomen voor een beter vergelijk, maar maken geen deel uit van de cijfers van de Dienst.

Voor een toelichting op de taakvelden wordt verwezen naar de begrippenlijst in bijlage C.

Aantallen Wmo

Noardwest Fryslân - Programma Wmo		Begroting 2024	Begroting na wijziging 2023	Voorlopige cijfers 2022	Jaar 2021
Taakveld					
Aantallen Wmo					
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie				
	Mantelzorg	-	-	-	-
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen				
	Overige externe zaken	-	-	-	-
6.6	Maatwerkvoorzieningen				
	Collectief vervoer	2.669	2.971	2.846	2.994
	Rolstoelvoorziening	530	536	532	568
	Vervoersvoorziening	856	828	857	833
	Woonvoorziening	722	705	674	585
	Totaal	4.777	5.040	4.909	4.980
6.71a	Huishoudelijke hulp				
	Huishoudelijke Ondersteuning	2.196	2.162	2.057	1.915
6.71b	Begeleiding				
	Individuele Begeleiding	647	760	719	790
	Kortdurend verblijf	0	3	4	3
	Totaal	647	763	723	794
6.71c	Dagbesteding				
	Dagactiviteiten	325	373	368	373
6.71d	Overige maatwerkarrangementen				
	Incidentele regelingen	-	-	-	-
6.81a	Beschermd wonen				
	Beschermd wonen	-	-	-	-
Totaal aantal Wmo		7.945	8.338	8.057	8.062

Uitgangspunten en opmerkingen

- De aantallen van januari 2023 zijn als uitgangspunt genomen bij het opstellen van de begroting 2024.
- Op de aantallen januari 2023 is alleen voor Huishoudelijke Hulp 1 indexering van 5% toegepast.
- In deze begroting wordt geen rekening gehouden met demografische ontwikkelingen.

Beleidsindicator Wmo

Beleidsindicator	Eenheid	Begroting 2024	Begroting na wijziging 2023	Voorlopige cijfers 2022	jaar 2021
32. Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	632	634	636	638

7.6 Begroting Bedrijfsvoeringsorganisatie

	Begroting 2024	Begroting na wijziging 2023	Voorlopige cijfers 2022	Jaar 2021
Lasten				
Personeelskosten, in dienst	9.140.086	8.333.930	7.063.855	6.948.939
Personeelskosten, inhuur/payroll	97.532	88.923	988.120	630.059
Personeelskosten, detachering Pastiel	129.875	118.412	127.729	122.932
Totaal Personeelskosten	9.367.492	8.541.266	8.179.704	7.701.930
Overige personeelskosten	380.000	340.000	268.110	213.331
Huisvestingskosten	405.000	405.000	329.341	325.056
Automatiseringskosten	885.000	885.000	822.407	890.168
Organisatiekosten	225.000	225.500	176.542	194.741
Kosten werkzaamheden derden	105.000	103.570	72.954	103.503
Accountants- en advieskosten	140.000	140.000	92.184	70.411
Afschrijvingen materiële vaste activa	200.000	200.000	179.218	181.558
Cliëntparticipatie	25.000	25.000	25.000	25.000
Uitvoeringslasten BZF	200.000	200.000	239.313	175.245
Sociale Recherche	20.000	63.000	5.000	10.750
Structurele weerstandscapaciteit	100.000	100.000	-	-
Baten en lasten voorgaande jaren	-	-	-	683
Totaal overige kosten	2.685.000	2.687.070	2.210.068	2.190.446
Totaal lasten bedrijfsvoering	12.052.492	11.228.336	10.389.771	9.892.378
Baten				
Rente inkomsten	-	-	29.245	783
Dekking programma PIM	927.180	862.958	727.035	656.995
Dekking PIA overig	14.030	14.030	94.664	55.845
Dekking Wmo/Jeugdwet overig	-	-	113.452	36.887
Dekking BV overig	12.489	12.489	28.671	99.996
Dekking overig	26.519	26.519	236.787	192.728
Baten en lasten voorgaande jaren	-	-	130	-
Bijdrage Leeuwarderadeel	-	-	-	60.700
Totaal baten bedrijfsvoering	953.699	889.476	993.196	911.207
Dekking				
Gemeentelijke bijdragen structureel	10.998.793	10.238.860	9.396.575	9.041.871
Gemeentelijke bijdragen incidenteel	100.000	100.000	-	-60.700
Gemeentelijke bijdragen	11.098.793	10.338.860	9.396.575	8.981.171

Financiële uitgangspunten en opmerkingen

- Het personeelsbestand en openstaande vacatures per 1-2-2023 vormt de basis voor de doorrekening van de personeelsbegroting 2024;
- De personeelslasten worden binnen het meerjarig geraamd op basis van de geldende cao afspraken. In de doorrekening van de begroting 2024 is rekening gehouden met het cao principeakkoord voor 2023 en is voor 2023 gerekend met een gemiddelde loonstijging van 9,1%. Uit ervaringscijfers van de afgelopen jaren blijkt dat, ingeval er nog geen cao afspraken gelden, een trendmatige stijging van 2% per jaar realistisch is. Verwachting is dat dit voor de komende jaren hoger zal uitpakken, gezien de hoge inflatiepercentages. In de personeelsbegroting is voor de jaren 2024-2027 uitgegaan van de ramingen van het CPB voor de loonvoet sector overheid (conform sept.circulaire 2022). Het CPB hanteert de volgende percentages:
 - 2024: 4,2%
 - 2025: 4,1%
 - 2026: 3,9%
 - 2027: 3,9%
- Bij de berekening van de overige lasten bedrijfsvoering over 2024 is geen rekening gehouden met een mogelijke kostenstijging.

Verdeling bedrijfsvoeringslasten over gemeenten / programma's / taakvelden

Verdeling bedrijfsvoeringslasten over gemeenten	Begroting 2024	Begroting na wijziging 2023	Voorlopige cijfers 2022	Jaar 2021
Gemeente Harlingen	3.010.496	2.845.672	2.644.756	2.482.438
Gemeente Terschelling	499.403	480.298	422.940	425.998
Gemeente Vlieland	127.314	106.326	111.794	99.922
Gemeente Waadhoeke	7.461.580	6.906.564	6.217.085	5.972.812
Totaal De Dienst NWF	11.098.793	10.338.860	9.396.575	8.981.171

Verdeling bedrijfsvoeringslasten over programma's	Begroting 2024	Begroting na wijziging 2023	Voorlopige cijfers 2022	Jaar 2021
Programma Werk, Participatie en Inkomen	5.625.326	5.308.579	5.037.221	4.102.732
Programma Armoedebestrijding	1.392.796	1.261.496	1.489.095	1.025.683
Programma Wmo en Jeugdwet	4.080.671	3.768.785	2.870.260	3.852.756
Totaal De Dienst NWF	11.098.793	10.338.860	9.396.575	8.981.171

Bedrijfsvoeringslasten totaal Verdeling over taakvelden	Begroting 2024	Begroting na wijziging 2023	Voorlopige cijfers 2022	Jaar 2021
0.4 Overhead	6.298.943	5.902.340	5.326.779	5.006.189
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	70.058	63.116	30.892	2.025
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	6.215	5.996	3.403	6.075
6.3 Inkomensregelingen	2.263.289	2.060.315	2.428.984	1.994.172
6.4 WSW en beschut werk	226.058	300.078	279.190	339.159
6.5 Arbeidsparticipatie	287.303	239.924	196.531	147.083
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	229.622	212.070	74.884	104.343
6.71a Huishoudelijke hulp (Wmo)	499.418	413.230		
6.71b Begeleiding (Wmo)	269.526	266.836		
6.71c Dagbesteding (Wmo)	145.446	148.662		
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	532.123	471.640		
6.73a Pleegzorg	67.253	64.505		
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	165.510	155.597		
6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	12.872	12.062		
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	25.156	22.489		
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+			560.188	704.264
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-			495.724	677.862
Totaal De Dienst NWF	11.098.793	10.338.860	9.396.575	8.981.171

Beleidsindicatoren

Op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn gemeenten gehouden in de programma's in de begroting (artikel 8 BBV) en in de programmaverantwoording in het jaarverslag (artikel 25 BBV) de beoogde en gerealiseerde maatschappelijke effecten van de verschillende programma's toe te lichten aan de hand van zogenaamde beleidsindicatoren. Deze indicatoren dragen bij aan het beleidsmatiger maken van begroting en jaarverslag. Raadsleden kunnen zich zo op de belangrijke momenten in een beleidscyclus een beeld vormen over de behaalde en te behalen beleidsresultaten. Omdat het wenselijk is de resultaten van gemeenten onderling te kunnen vergelijken, is in de Regeling beleidsindicatoren gemeenten een uniforme lijst van beleidsindicatoren vastgesteld.

Beleidsindicator	Eenheid	Begroting 2024	Begroting na Wijziging 2023	Voorlopige cijfers 2022	Jaar 2021
1. Formatie	Fte per 1.000 inwoners	1,68	1,68	1,59	0,02
2. Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	1,68	1,50	1,46	0,02
3. Apparaatskosten	Kosten per inwoner	€ 160	€ 150	€ 136	€ 132
4. Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	1,0%	1,0%	11%	12,2%
5. Overhead	% van totale lasten	57,1%	57,1%	57,3%	55,7%

7.7 Begroting EMU-saldo

Het EMU-saldo is een belangrijke indicator voor de gezondheid van de overheidsfinanciën. Het EMU-saldo is het verschil van inkomsten en uitgaven van de overheid en wordt berekend op basis van voorschriften van de Europese Unie.

EMU-Saldo in euro's	2027 (prognose)	2026 (prognose)	2025 (prognose)	2024 (prognose)
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	0	0	0	0
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	213.282	209.100	205.000	200.000
Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	0	0	0	0
Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	54.600	53.530	52.480	51.200
Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	-	-	-	-
Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:				
Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	-	-	-	-
EMU-Saldo	158.682	155.570	152.520	148.800

7.8 Begroting vermogen en financieel resultaat

Conform de voorschriften van het BBV is hieronder een meerjaren raming opgenomen van de balansstanden en het te verwachten financieel resultaat.

Verwachte omvang in euro's	31 december 2024	31 december 2025	31 december 2026	31 december 2027
Activa				
Materiële vaste activa	500.000	500.000	500.000	500.000
Financiële vaste activa	1.100.000	1.100.000	1.100.000	1.100.000
Vlottende activa < 1 jaar	6.654.000	6.654.000	6.654.000	6.654.000
Liquide middelen	250.806	250.806	250.806	250.806
Overlopende activa	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000
	12.004.806	12.004.806	12.004.806	12.004.806
Passiva				
Eigen vermogen	654.806	654.806	654.806	654.806
Voorzieningen	350.000	350.000	350.000	350.000
Vlottende passiva < 1 jaar	4.750.000	4.750.000	4.750.000	4.750.000
Overlopende passiva	6.250.000	6.250.000	6.250.000	6.250.000
	12.004.806	12.004.806	12.004.806	12.004.806

Verwachte omvang in euro's	2024	2025	2026	2027
Financieel resultaat	-	-	-	-

7.9 Meerjarenraming

	Meerjarenraming			Begroting
	2027	2026	2025	2024
Lasten in euro's				
Werk, Participatie en Inkomen	35.919.955	34.401.161	32.789.350	31.442.981
Armoedebestrijding	2.790.741	2.741.087	2.692.406	2.633.040
Wmo	17.321.433	16.985.226	16.655.220	16.252.363
Jeugdwet	21.272.323	20.857.863	20.451.529	19.981.000
Bedrijfsvoering	12.852.899	12.600.881	12.353.805	12.052.492
Totaal lasten	90.157.351	87.586.218	84.942.310	82.361.877
Baten in euro's				
Werk, Participatie en Inkomen	618.388	610.060	587.992	657.111
Armoedebestrijding	135.400	135.400	135.400	135.400
Wmo	612.873	612.873	612.873	612.873
Jeugdwet	-	-	-	-
Bedrijfsvoering	1.017.034	997.092	977.541	953.699
Totaal baten	2.383.695	2.355.426	2.313.807	2.359.083
Resultaat	-87.773.656	-85.230.792	-82.628.503	-80.002.794
Dekking in euro's				
Gemeentelijke bijdragen				
Werk, Participatie en Inkomen	35.301.568	33.791.101	32.201.358	30.785.870
Armoedebestrijding	2.655.341	2.605.687	2.557.006	2.497.640
Wmo	16.708.560	16.372.353	16.042.347	15.639.490
Jeugdwet	21.272.323	20.857.863	20.451.529	19.981.000
Bedrijfsvoering	11.835.864	11.603.789	11.376.263	11.098.793
Totaal gemeentelijke bijdragen	87.773.656	85.230.792	82.628.503	80.002.794
Totaal dekking	87.773.656	85.230.792	82.628.503	80.002.794
Netto resultaat	-	-	-	-
	Meerjarenraming			Begroting
	2027	2026	2025	2024
Gemeente Harlingen	25.350.173	24.589.655	23.809.706	23.056.019
Gemeente Terschelling	3.162.090	3.085.584	3.002.965	2.952.262
Gemeente Vlieland	568.713	553.218	537.580	520.895
Gemeente Waadhoeke	58.692.679	57.002.335	55.278.252	53.473.618
Totaal gemeentelijke bijdragen	87.773.656	85.230.792	82.628.504	80.002.794
	87.773.656	85.230.792	82.628.504	80.002.794

		Meerjarenraming			Begroting
		2027	2026	2025	2024
0.4 Overhead		6.717.256	6.585.545	6.456.417	6.298.943
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	6.1	1.052.235	1.031.603	1.011.375	986.707
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	6.2	91.127	90.997	90.870	90.715
6.3 Inkomensregelingen	6.3	36.313.838	34.799.957	33.207.344	31.783.020
6.4 WSW en beschut werk	6.4	1.339.728	1.299.435	1.259.456	1.216.035
6.5 Arbeidsparticipatie	6.5	2.286.867	2.242.027	2.198.065	2.144.454
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	6.6	3.609.989	3.529.089	3.449.382	3.351.770
6.71a Huishoudelijke hulp (Wmo)	6.71a	7.803.247	7.641.624	7.483.170	7.289.933
6.71b Begeleiding (Wmo)	6.71b	4.171.403	4.096.729	4.023.518	3.934.237
6.71c Dagbesteding (Wmo)	6.71c	2.259.406	2.216.477	2.174.389	2.123.062
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	6.72d	13.236.100	12.975.622	12.720.251	12.408.824
6.73a Pleegzorg	6.73a	1.672.450	1.639.657	1.607.506	1.568.299
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	6.73c	4.089.267	4.009.085	3.930.476	3.859.611
6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	6.74a	320.114	313.837	307.683	300.179
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	6.74b	613.433	604.995	596.722	586.634
6.74c Gesloten plaatsing	6.74c	2.197	2.154	2.112	2.060
6.82a Jeugdbescherming	6.82a	1.977.477	1.938.703	1.900.689	1.854.331
6.82b Jeugdreclassering	6.82b	217.523	213.257	209.076	203.976
Totaal gemeentelijke bijdragen		87.773.656	85.230.792	82.628.503	80.002.794
		87.773.656	85.230.792	82.628.503	80.002.794

In de meerjarenraming zijn de gemiddelde uitkeringen en kosten, conform de CPI zoals opgenomen in de septembercirculaire gemeentefonds 2022, met de volgende percentages geïndexeerd:

- 2024: 2,4%
- 2025: 2,5%
- 2026: 2,0%
- 2027: 2,0%

9 Besluit tot vaststelling

BESLUIT TOT VASTSTELLING

Het bestuur van de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân

Besluit:

Vast te stellen de Begroting 2024 van de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân.

Aldus vastgesteld in de vergadering van.....

Mevrouw J. Hoekstra- Sikkema,

Voorzitter

De heer M.J. Jellema,

Secretaris

Bijlage A Verdeelsleutel kosten Bedrijfsvoering

Gemeente	Aantal inwoners per 1-1-2024*	Aantal uitkeringsgerechtigden (PIA) per 1-1-2024	Aantal Wmo-voorzieningen per 1-1-2024	Aantal Jeugd-voorzieningen per 1-1-2024
Harlingen	16.219	444	2.083	299
Terschelling	4.932	16	566	89
Vlieland	1.300	5	203	6
Waadhoeke	46.711	916	4.878	1.030
Totaal	69.162	1.381	7.730	1.424

De verdeling van de bedrijfsvoeringslasten heeft conform de Gemeenschappelijke regeling voor een bedrijfsvoeringsorganisatie 2022, op basis van onderstaande passage, plaatsgevonden.

Hoofdstuk 6: Financiële bepalingen

Artikel 28: Bijdragen deelnemende gemeenten

3. De kosten die de Dienst aan de gemeenten toerekent, bestaan uit directe en indirecte kosten:
 - a. Directe kosten: deze kosten worden rechtstreeks toegerekend aan de gemeente waarvoor de kosten zijn gemaakt.
 - b. Indirecte kosten: deze kosten betreffen de bedrijfsvoeringskosten van de Dienst. De kosten worden op basis van een verdeelsleutel toegerekend aan de gemeenten. De volgende uitgangspunten zijn van toepassing:
 - i. 30% wordt verrekend onder de gemeenten naar rato van het aantal inwoners per gemeente en 70% wordt verrekend onder de gemeenten naar rato van het aantal voorzieningen dan wel uitkeringsgerechtigden per gemeente.
 - ii. Voor het bepalen van het inwonertal, het aantal voorzieningen en het aantal uitkeringsgerechtigden geldt 1 januari van het betreffende boekjaar als peildatum.

* Het aantal inwoners per 1 januari 2024 is opgenomen op basis van het CBS (stand 1 januari 2023).

Bijlage B De GR De Dienst Noardwest Fryslân

Gemeenschappelijke regeling van vier gemeenten

De Gemeenschappelijke Regeling Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân is in 2024 werkzaam voor de gemeenten:

- Harlingen
- Terschelling
- Vlieland
- Waadhoeke

Samenstelling bestuur en directie

De Dienst heeft een bestuur waarin iedere deelnemende gemeente door een wethouder wordt vertegenwoordigd. De samenstelling van het bestuur op 1 maart 2023 is als volgt:

Naam	Gemeente	Functie
Mevrouw J. Hoekstra- Sikkema	Terschelling	Voorzitter
Mevrouw M. van der Meer	Waadhoeke	Lid
De heer E. de Groot	Harlingen	Lid
Mevrouw M. Vellinga-Beemsterboer	Vlieland	Lid

De directie van de Dienst wordt gevormd door:

Naam	Functie
De heer M.J. Jellema	Directeur

Bijlage C Begrippenlijst

Lijst gehanteerde begrippen
• <u>Samenkracht en burgerparticipatie</u> bevat de nieuwe Wet Inburgering die per 1 januari 2022 van kracht is, kosten van kinderopvang SMI en de kosten van Wmo mantelzorg. • <u>Inkomensregelingen</u> zijn alle inkomensvoorzieningen en loonkostensubsidies op grond van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz2004. Waaronder tevens bijzondere bijstand en AV-Frieso. • <u>WSW en beschut werk (Begeleide participatie)</u> omvat voorzieningen ter bevordering van maatschappelijke participatie die niet gericht zijn op doorstromen naar arbeid, zoals beschut werken en dagbesteding. Ook de directe werkzaamheden van de casemanagers gericht op het bevorderen van maatschappelijke participatie worden tot dit taakveld gerekend. • <u>Arbeidsparticipatie</u> omvat alle op arbeid gerichte participatie- en re-integratievoorzieningen, zoals scholing, werkervaringsplaatsen en leer/werk trajecten. • <u>(Participatie) Van waarde</u>: In deze categorie vallen inwoners met een loonwaarde van 0 tot 40 procent. Zij zijn op dit moment niet in staat om te werken, maar zijn wel van waarde. Bijvoorbeeld door vrijwilligerswerk of (arbeidsmatige) dagbesteding. • <u>(Participatie) Perspectiefrijk</u>: Deze categorie betreft inwoners met een loonwaarde van 40 tot 80 procent. Deze groep heeft veel ondersteuning nodig, vaak voor langere periode, bij het uitvoeren van regulier werk. Denk bijvoorbeeld aan het opdoen van arbeidsritme. • <u>(Participatie) Kansrijk</u>: In deze categorie vallen inwoners met een loonwaarde van 80 tot 100 procent. Deze categorie kan vrij snel uitstromen naar regulier werk en heeft daarbij vaak alleen lichte ondersteuning nodig, zoals sollicitatietraining. • <u>Participatiewet</u>: deze wet is ingevoerd met ingang van 1 januari 2015 en vervangt het voorgaande stelsel van Wet Werk en Bijstand, Wet sociale werkvoorziening en Wajong. • <u>IOAW</u>: deze inkomensvoorziening is bedoeld voor mensen die na hun 50^e werkloos zijn geworden en langer dan 3 maanden een werkloosheidsuitkering hebben gehad. • <u>IOAZ</u>: deze inkomensvoorziening is bedoeld voor inwoners boven de 55 jaar met een eigen bedrijf die onvoldoende inkomsten genereren om in hun levensonderhoud te kunnen voorzien. • <u>Bbz startende ondernemers</u>: Als een startende ondernemer tijdelijk niet in zijn levensonderhoud kan voorzien, kan een beroep op de Bbz worden gedaan. Een inwoner die vanuit een werkloosheidssituatie een onderneming start, wordt gezien als startende ondernemer. • <u>Bbz gevestigde ondernemers</u>: Een gevestigde ondernemer die tijdelijk niet in zijn levensonderhoud kan voorzien, kan een beroep doen op de Bbz. Een ondernemer die meer dan anderhalf jaar een bedrijf of beroep uitoefent, wordt gezien als een gevestigde ondernemer. • <u>Toegang en eerstelijnsvoorzieningen</u> betreft onder meer de kosten voor inschakeling externe experts door Gebiedsteams. • <u>Maatwerkvoorzieningen</u> betreft materiële voorzieningen die op basis van een beschikking verstrekt worden (woon-, rolstoel- en vervoersvoorzieningen) aan

mensen met fysieke beperkingen om zelfstandig te kunnen functioneren. Onderdeel van maatwerkvoorziening is ook collectief vervoer.

- Huishoudelijke hulp betreft dienstverlening aan cliënten met een beperking, die zelfstandig wonen en die ondersteuning nodig hebben en verkrijgen middels een beschikking. In dit geval huishoudelijke ondersteuning.
- Begeleiding betreft dienstverlening aan cliënten met een beperking (fysiek/psychisch), die zelfstandig wonen en die ondersteuning nodig hebben en verkrijgen middels een beschikking. Denk aan individuele begeleiding.
- Dagbesteding betreft dienstverlening aan cliënten met een beperking (fysiek/psychisch), die zelfstandig wonen en die ondersteuning nodig hebben en verkrijgen middels een beschikking. Denk aan dagbesteding/ dagactiviteiten.
- Overige maatwerkarrangementen worden op deze categorie verantwoord als ze niet kunnen worden toebedeeld aan huishoudelijke hulp, begeleiding of dagbesteding.
- Beschermd wonen betreft een regeling voor het niet meer zelfstandig kunnen wonen vanwege psychische en/of psychosociale problematiek (uitvoering verloopt via gemeenten en Sociaal Domein Fryslân).
- Maatwerkdienstverlening 18- betreft vormen van jeugdhulp die door de gemeente als individuele (niet vrij toegankelijke) voorziening worden aangemerkt waaronder o.a. begeleiding, jeugd- en opvoedhulp, pleegzorg en verblijf.
- Geëscaleerde zorg 18- behoren maatregelen gericht op de opvang en het verbeteren van de veiligheid van kinderen en jeugdigen 18- met inbegrip van maatwerkdienstverleningsmaatregelen voor jeugdigen die in de desbetreffende opvang voorzieningen verblijven zoals, kinderschermingsmaatregelen, jeugdreclassering, voogdij en onder-toezichtstellingen.
- Jeugdhulp zonder verblijf overig wordt op deze categorie verantwoord als het niet kan worden toebedeeld aan begeleiding, behandeling of dagbesteding.
- Pleegzorg is een vorm van jeugdhulp waarbij een jongere (tijdelijk) wordt opgenomen in een pleeggezin en waarbij pleegkind, pleegouders en eigen ouders worden begeleid door een pleegzorgaanbieder.
- Jeugdhulp met verblijf overig wordt op deze categorie verantwoord als het niet kan worden toebedeeld aan Pleegzorg of Gezinsgericht. Hieronder vallen ook begeleid wonen en kamertraining.
- Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf zijn GGZ-behandelingen zonder verblijf voor Generalistische Basis GGZ, kindergeneeskunde en jeugd ggz behandelingen, waaronder ook voor dyslexie.
- Jeugdhulp crisis/ LTA/ GGZ-verblijf betreft jeugdhulp dat vanwege een crisissituatie verleend wordt thuis of bij een aanbieder, alle jeugdhulp die valt onder het Landelijk Transitiearrangement (LTA), en GGZ-behandeling waarbij sprake is van opname.
- Gesloten plaatsing is een vorm van jeugdhulp waarbij de jongere verblijft bij een jeugdhulpaanbieder op basis van een machtiging gesloten jeugdzorg of een machtiging BOPZ of machtiging Wvggz.
- Jeugdbescherming is individuele maatwerkdienstverlening voor jeugdigen 18- in opvangvoorziening waaronder Kinderbeschermingsmaatregelen OTS en Voogdij.
- Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie of leerplichtambtenaar in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen.

Bijlage D Afkortingenlijst

Lijst gehanteerde afkortingen	
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
Bbz	Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen
BOPZ	Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen
BV	Bedrijfsvoering
BVO	Bedrijfsvoeringsorganisatie
BZF	Bureau Zelfstandigen Fryslân
CAK	Centraal Administratie Kantoor
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CPI	Consumentenprijsindex
EMU	Economische en Monetaire Unie
FTE	Fulltime-equivalent
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
HR	Human Resources
IOAZ	Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen
NWF	Noardwest Fryslân
OTS	Onder toezicht stelling
PGB	Persoonsgebonden budget
PIM	Participatie, Inkomen en Minimaregelingen
POH	Praktijk ondersteuner bij de huisarts
SDF	Sociaal Domein Friesland
SMI	Sociaal medische indicatie
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VVT	Verzorging, Verpleging en Thuiszorg
Wmo	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
Wvggz	Wet verplichte Geestelijke gezondheidszorg
WW	Werkloosheidswet

Het leven loopt soms anders dan je zou willen. Je kunt te maken krijgen met ingrijpende problemen. Of je hebt vragen. Over kinderen. Opvoeding. Ziekte. Zorg. Werk. Geld. Ouder worden. Kom je er zelf of met je omgeving niet uit, dan zijn er hulpverleners en sociale voorzieningen.

En wij van De Dienst; wij adviseren over die voorzieningen.
En we organiseren ze ook. We leveren kennis en ondersteuning.
Zodat inwoners zelfstandig(er) kunnen wonen, leven en werken.
Zo zorgen we ervoor dat sociale ondersteuning werkt.

Postbus 4
8800 AA Franeker
t. 0517 - 380 200

contact@sozawe-nw-fryslan.nl
www.sozawe-nw-fryslan.nl